

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

25 päivänä kesäkuuta 2002 *

Asiassa T-311/00,

British American Tobacco (Investments) Ltd, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajanaan solicitor S. Crosby,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään U. Wölker, X. Lewis ja M. Shotter, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii kumoamaan 7.9.2000 tehdyn komission päätöksen, jolla evättiin oikeus tutustua tiettyihin asiakirjoihin, jotka koskevat komission 7.1.2000 esittämään tupakkatuotteiden valmistamista, esittämismuotoa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

lähentämisestä annettavaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä koskevan ehdotuksen KOM(1999) 594 (lopullinen) (EYVL C 150 E, s. 43) valmisteluasiakirjoja,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti B. Vesterdorf sekä tuomarit M. Vilaras ja N. J. Forwood,

kirjaaja: hallintovirkamies D. Christensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.6.2001 ja 5.3.2002 pidetyissä istunnoissa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

1 Kantaja, British American Tobacco (Investments) Ltd, on British American Tobacco -konserniin kuuluva yhtiö, jolla on kotipaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja jonka pääasiallinen toiminta on tupakkatuotteiden valmistus, jakelu ja myynti.

- 2 Komissio esitti 7.1.2000 ehdotuksen KOM(1999) 594 (lopullinen) tupakka-tuotteiden valmistamista, esittämismuotoa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annettavaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (EYVL C 150 E, s. 43; jäljempänä direktiiviehdotus).
- 3 Yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista 8 päivänä helmikuuta 1994 tehdyn komission päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom (EYVL L 46, s. 58) perusteella kantaja on komissiolle 6.6.2000 lähettämällään kirjeellä pyytänyt British American Tobacco -konsernin puolesta saada tutustua yhtäältä kaikkiin kansainvälisiin tieteellisiin tutkimustöihin, jotka komissio on ottanut huomioon, sekä raportteihin, jotka komissio on laatinut näihin tutkimustöihin tutustuttuaan ja joilla se on perustellut direktiiviehdotustaan, ja toisaalta syöpäasiantuntijoiden komitean (eli ylempään syöpäasiantuntijakomitean, korkean tason syöpäasiantuntijaryhmän ja komission syövän ehkäisemiseksi neuvoa antavan komitean; jäljempänä yhdessä syöpäasiantuntijoiden komitea) kokousten pöytäkirjoihin, joissa kaikkia kyseisiä töitä arvioidaan.
- 4 Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston pääjohtaja on 12.7.2000 päivätyllä kirjeellä toimittanut kantajalle Helsingissä 2.10.1996 annetut syöpäasiantuntijoiden komitean tupakkaa koskevat suositukset (jäljempänä vuoden 1996 suositukset), jotka on liitetty yhteisön nykyistä ja ehdotettua toimintaa tupakankulutuksen vähentämiseksi koskevaan, komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille 18.12.1996 antamaan tiedonantoon, ja luettelon tieteellisistä julkaisuista, joita komission yksiköt ovat käyttäneet direktiiviehdotusta laatiessaan.
- 5 Pääjohtaja on lisäksi korostanut sitä, että vuoden 1996 suosituksista on käyty perusteellisia valmistelevia neuvotteluita korkean tason syöpäasiantuntijaryhmän johdolla ja ilman komission yksiköiden läsnäoloa, mutta että tätä tekstiä

lukuunottamatta mitään virallista pöytäkirjaa ei ole tehty. Näin ollen se kehotti kantajaa kääntymään sen asiantuntijan puoleen, jonka korkean tason syöpä-asiantuntijaryhmän puheenjohtaja nimitti tämän asiakirjan valmistelemista varten, jos kantaja halusi lisätietoja niistä tieteellisistä töistä, joita näiden suositusten perustana oli käytetty.

6 Kantaja esitti komission pääsihteeristöön 28.7.2000 saapuneella, 26.7.2000 päivätyllä kirjeellä päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom tarkoitetun uudistetun pyynnön ja väitti, että pääjohtajan antamassa vastauksessa kantajalta evättiin oikeus saada tutustua sen pyytämiin asiakirjoihin.

7 Kantaja ilmoitti 30.8.2000 päivätyllä kirjeellä komission pääsihteerille, että uudistetun pyynnön vastaamiselle varattu määräaika oli päättynyt edellisenä päivänä ja että kantaja nostaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen, jos nimenomaista vastausta ei anneta 7.9.2000 mennessä.

8 Komission pääsihteerä vastasi 7.9.2000 päivätyllä kirjeellä, että kun on kyse ensinnäkin niistä kansainvälisistä tieteellisistä tutkimustöistä, joihin kantaja viittaa, ja niiden arviointia koskevista komission raporteista, ne tieteelliset asiantuntijat, jotka ovat valmistelleet vuoden 1996 suositukset, joiden perusteella komissio sen jälkeen laati direktiiviehdotuksen, ovat arvioineet kyseessä olevat työt. Kirjeessä korostettiin kuitenkin sitä, että kaikkia näihin töihin liittyviä asiakirjoja ei ollut toimitettu syöpäasiantuntijoiden komitealle eikä komission yksiköille, jotka eivät myöskään ole arvioineet niitä. Siltä osin kuin toisaalta on kyse pyynnöstä saada tutustua kansainvälisten tieteellisten tutkimustöiden arviointia koskeviin syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjoihin, pääsihteerä ilmoitti, että yhtäkään pöytäkirjaa ei ollut laadittu tällaiseen tarkoitukseen. Lopuksi pääsihteerä kehotti kantajaa jälleen kääntymään sen asiantuntijan puoleen, joka on valmistellut vuoden 1996 suosituksia koskevan asiakirjan, jos tämä halusi saada lisätietoja tehdyistä tieteellisistä töistä.

- 9 Kantaja on nostanut nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 28.9.2000 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.
- 11 Osapuolten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 20.6.2001 pidetyssä istunnossa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti istunnon aikana, että useita todistajia tulitaisiin kuulemaan, jotta voidaan tarkistaa, oliko korkean tason syöpä-asiantuntijaryhmälle ja/tai tätä varten perustetulle työryhmälle toimitettu etukäteen kansainvälisiin tieteellisiin tutkimustöihin liittyviä asiakirjoja vuoden 1996 suositusten laatimista varten ja laadittiinko kyseisen komitean vuoden 1996 suositusten laatimista käsitelleistä kokouksista pöytäkirjoja. Näin ollen suullista käsittelyä lykättiin.
- 12 Työjärjestyksensä 68 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on 13.7.2001 antamallaan määräyksellä määrännyt omasta aloitteestaan, että neljää todistajaa kuullaan ja että näiden todistajien kuulemiseen tarpeellinen rahamäärä on talletettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kassaan.
- 13 Todistajien kuulemiselle varattua istuntoa edeltävänä päivänä eli 24.10.2001 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen saapui kirje professori Veronesilta, joka on yksi kutsutuista todistajista. Koska professori Veronesi oli ammatillisista syistä estynyt saapumasta tuomioistuimeen, hän vastasi kirjallisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, jotka on lueteltu 13.7.2001 annetussa määräyksessä, ja ilmoitti muun muassa, että korkean tason syöpä-asiantuntijaryhmän kokouksista oli laadittu pöytäkirjoja.

- 14 Samana päivänä komissio antoi kantajalle tiedoksi pöytäkirjat syöpä-asiantuntijoiden komitean 22. ja 23. kokouksista, jotka oli pidetty 23.11.1995 Luxemburgissa ja 23.—24.5.1996 Milanossa, sekä pöytäkirjan Dublinissa 7.—8.11.1996 pidetyn kyseisen komitean kokouksesta.
- 15 Kyseessä olevien asiakirjojen saatteena olleessa kirjeessä komissio ilmoitti kantajalle aikomuksestaan antaa sille tiedoksi kaksi muuta asiakirjaa saatuaan niiden laatijoilta tähän suostumuksen.
- 16 Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi 25.10.2001 pidetyssä istunnossa, ettei todistajien kuuleminen ollut tarpeellista, ja vahvisti kolmen viikon määräajan uusien asiakirjojen toimittamiseksi kantajalle; asianosaisten piti tässä määräajassa myös ilmoittaa kantansa käsiteltävänä olevan asian jatkotoimenpiteistä. Tämän vuoksi suullista käsittelyä lykättiin jälleen.
- 17 Komissio toimitti kantajalle 14.11.2001 ja 5.12.2001 seuraavat asiakirjat:

— Suomen sosiaali- ja terveysministeriön lopullinen selonteko tupakkaa koskevasta konsensuskonferenssista, joka pidettiin syöpäasiantuntijoiden komitean johdolla Helsingissä 2.10.1996, ja professori Boylen kyseiselle komitealle ja konferenssille laatima tutkimus ”Syöpä, tupakointi ja ennenaikaiset kuolemat Euroopassa” (toimitettu kantajalle 14.11.2001)

- ”Health Promotion Walesin” komission kanssa tehdyn sopimuksen puitteissa heinäkuussa 1996 valmisteleva kirjallisuusluettelo.
- 18 Kantaja esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle 10.12.2001 päivätyssä kirjeessä huomautuksensa näiden asiakirjojen vastaanottamisen johdosta. Se vaati, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antaa tuomion oikeusriidan ratkaisemiseksi ja komission velvoittamiseksi korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut, myös ne, jotka ovat aiheutuneet 25.10.2001 pidetystä istunnosta.
- 19 Komission 21.1.2002 päivätyt huomautukset tästä kirjeestä saapuivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon seuraavana päivänä.
- 20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) päätti jatkaa suullista käsittelyä ja pyytää prosessinjohtotoimenpiteenä komissiota vastaamaan yhteen kirjalliseen kysymykseen. Komissio noudatti tätä pyyntöä sille varatussa määräajassa.
- 21 Kantaja teki 5.2.2002 päivätyllä kirjeellä hakemuksen, jolla se vaati sellaisen prosessinjohtotoimen määräämistä, jonka tavoitteena on esittää komissiolle kysymyksiä kansainvälisten tieteellisten tutkimustöiden sisäisen kirjallisen arvioinnin olemassaolosta. Komissio asettui vastustamaan tätä vaatimusta 19.2.2002 päivätyssä kirjeessään.
- 22 Komissio antoi kantajalle ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tiedoksi uuden asiakirjan välittömästi ennen 5.3.2002 pidetyn istunnon alkua. Tässä istunnossa kuultiin osapuolten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.

23 Kantaja on esittänyt 6.6.2002 päivätyllä faksilla prosessinjohtotoimien määräämistä koskevan vaatimuksen, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ottaisi huomioon uusia seikkoja.

Asianosaisten vaatimukset

24 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 7.9.2000 tehdyn päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 26 Näitä vaatimuksia on osittain muutettu käsittelyn aikana, koska oikeusriidan alkuperäinen tilanne muuttui sen jälkeen, kun komissio antoi kantajalle tiedoksi useita asiakirjoja (ks. jäljempänä 34 kohta).

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

- 27 Komissio väittää, että kanne ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, koska pääsihteerin 7.9.2000 päivätty kirje, josta kanne on nostettu, ei vaikuta kantajan oikeusasemaan eikä ole näin ollen kannekelpoinen toimi.
- 28 Tältä osin komissio katsoo, että terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston pääjohtajan 12.7.2000 päivätyllä kirjeellä se oli jo antanut kantajalle mahdollisuuden tutustua sen hallussa olleisiin asiakirjoihin, jotka kuuluivat käytännesääntöjen soveltamisalaan. Näin ollen pääsihteerin myöhemmässä, 7.9.2000 päivätyssä kirjeessä ei evätty oikeutta saada tutustua asiakirjoihin, jotka kuuluvat käytännesääntöjen soveltamisalaan, sellaisena kuin käytännesäännöistä on määrätty päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom.
- 29 Kantaja vastaa, että komissio on 7.9.2000 päivätyllä kirjeellään kieltäytynyt antamasta tiedoksi asiakirjoja, jotka sillä on hallussaan tai joihin sillä on määräysvalta, ja päättelee tästä, että kyseessä on päätös, joka vaikuttaa sen oikeusasemaan ja josta nostettu kumoamiskanne täyttää tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 30 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 230 artiklassa tarkoitettuja, kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia tai päätöksiä ovat sellaiset toimenpiteet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajien etuihin (ks. mm. asia C-147/96, Alankomaat v. komissio, tuomio 22.6.2000, Kok. 2000, s. I-4723, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 Käsiteltävänä olevassa asiassa komission pääsihteerin 7.9.2000 päivämällä kirjeellä, jossa ilmoitettiin, että komissiolla ei ollut hallussaan pyynnön kohteena olleita asiakirjoja tai että niitä ei ollut olemassa, evättiin oikeus tutustua näihin asiakirjoihin ja se vaikuttaa näin ollen kantajan etuihin.
- 32 Väite, jonka mukaan komissio ei ollut evännyt mahdollisuutta tutustua ”asiakirjoihin, jotka kuuluivat käytännesääntöjen soveltamisalaan”, sellaisina kuin käytännesäännöistä on määrätty päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom, ei tee tyhjäksi tätä päätelmää. Riippumatta siitä, oliko komissio velvollinen antamaan mahdollisuuden tutustua kyseisiin asiakirjoihin vai ei, kyseessä on kuitenkin kielteinen päätös, joka voi olla kumoamiskanteen kohteena.
- 33 Näin ollen käsiteltävänä oleva kanne otetaan tutkittavaksi.

Pääasia

- 34 Tämän oikeudenkäyntimenettelyn kuluessa komissio on useita kertoja antanut kantajalle tiedoksi eri asiakirjoja, minkä vuoksi oikeusriidan alkuperäinen tilanne

on muuttunut. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että on tarpeellista tutkia näiden tiedoksiantojen vaikutus 6.6.2000 esitetystä asiakirjapyyntönsä tarkoitettuihin asiakirjojen ryhmiin.

Syöpäasiantuntijoiden komitean niiden kokousten pöytäkirjat, joissa arvioitiin kansainvälisiä tieteellisiä tutkimustöitä

- 35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että päätös 94/90/EHTY, EY, Euratom on säädös, jolla annetaan kansalaisille oikeus tutustua komission hallussa oleviin asiakirjoihin. Se, että komissio voi hyväksyä asiakirjapyyntönsä, edellyttää kuitenkin luonnollisesti, että nämä asiakirjat ovat olemassa. Tältä osin oikeuskäytännöstä ilmenee, että yhteisön säädöksiin liittyvän laillisuusosoittaman mukaisesti oletetaan, että asiakirjaa, johon on pyydetty saada tutustua, ei ole olemassa, jos kyseessä oleva toimielin on näin väittänyt. Kyseessä on kuitenkin kumottavissa oleva oletama, jonka kantaja voi kumota kaikin perustein asian kannalta merkityksellisten ja yhtäpitävien seikkojen perusteella (ks. tältä osin asia T-123/99, JT's Corporation v. komissio, tuomio 12.10.2000, Kok. 2000, s. II-3269, 58 kohta).
- 36 Käsiteltävänä olevassa asiassa komissio on antanut 24.10.2001 kantajalle tiedoksi pöytäkirjat syöpäasiantuntijoiden komitean 22. ja 23. kokouksista, jotka oli pidetty 23.11.1995 Luxemburgissa ja 23.—24.5.1996 Milanossa, sekä pöytäkirjan Dublinissa 7.—8.11.1996 pidetyn kyseisen komitean kokouksesta.
- 37 Kantaja on huomauttanut 10.12.2001 päivätyissä huomautuksissaan, että syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjat, jotka komissio on antanut tiedoksi 24.10.2001, eivät sisällä arviointia kansainvälisistä tieteellisistä tutkimustöistä. Kantaja on myös ilmoittanut, että jos sillä on jo nyt kaikki kyseisen

komitean pöytäkirjat, minkä vahvistamista se komissiolta pyytää, se katsoo, että sen nostama kanne on perusteeton siltä osin kuin kanne koskee tätä asiakirjojen ryhmää.

38 Komissio on vahvistanut 21.1.2002 päivätyissä huomautuksissaan, että kantajalla on hallussaan kaikki asian kannalta merkitykselliset syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjat, ja väittänyt, että kanne on tältä osin perusteeton.

39 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja ei ole tuonut esiin edellä mainitussa asiassa JT's Corporation vastaan komissio annetussa tuomiossa tarkoitettuja merkityksellisiä eikä siis varsinkaan yhtäpitäviä seikkoja, joiden perusteella voitaisiin epäillä komission sen väittämän todenmukaisuutta, jonka mukaan sillä tai syöpäasiantuntijoiden komitealla ei ole hallussaan kyseisen komitean kokousten niitä pöytäkirjoja, joissa arvioidaan kansainvälisiä tieteellisiä tutkimustöitä, joita asiakirjapyyntö koskee.

40 Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantajalla on hallussaan kaikki asian kannalta merkitykselliset syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjat ja että nämä pöytäkirjat eivät sisällä sellaista arviointia kansainvälisistä tieteellisistä tutkimustöistä, jota asiakirjapyynnössä on tarkoitettu. Näin ollen on syytä hylätä kanne perusteettomana siltä osin kuin on kyse nyt tutkitusta asiakirjojen ryhmästä.

Asiakirjat, jotka liittyvät komission huomioon ottamiin kansainvälisiin tieteellisiin tutkimustöihin

41 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio on antanut kantajalle tiedoksi luettelon tieteellisistä julkaisuista, joita sen yksiköt ovat käyttäneet,

professori Boylen syöpäasiantuntijoiden komitealle Helsingin konferenssia varten laatiman tutkimuksen ”Syöpä, tupakointi ja ennenaikaiset kuolemat Euroopassa” ja ”Health Promotion Walesin” komission kanssa tehdyn sopimuksen puitteissa heinäkuussa 1996 laatiman kirjallisuusluettelon; yksi kappale kyseistä kirjallisuusluetteloa on toimitettu J. Ryanille, joka on yksikön johtaja komission terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosastolla.

- 42 Kantaja on ilmoittanut 10.12.2001 päivätyissä huomautuksissaan, että jos komissio vahvistaa, ettei sillä ole hallussaan muita asiakirjoja, jotka voivat kuulua edellä mainittuun ryhmään, sen kanteella ei ole enää tarkoitusta siltä osin kuin siinä on kyse tästä asiakirjojen ryhmästä.
- 43 Vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen komissio on tarkentanut, että lukuun ottamatta asiakirjoja, jotka kantajalle on jo annettu tiedoksi, ei ole olemassa muita asiakirjoja, jotka sillä itsellään tai syöpäasiantuntijoiden komitealla olisi hallussaan ja jotka kuuluisivat niiden kansainväliseen tieteelliseen tutkimukseen liittyvien asiakirjojen ryhmään, joiden perusteella komissio on laatinut direktiiviehdotuksen.
- 44 Kantaja on vahvistanut 5.3.2002 pidetyssä istunnossa, että tämän asiakirjojen ryhmän osalta ei ollut enää vaikeuksia.
- 45 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että siltä osin kuin on kyse tässä tutkitusta asiakirjojen ryhmästä, kanne on jäänyt vaille tarkoitusta, ja että tästä kohdasta ei ole enää aiheellista tehdä päätöstä.

Komission selonteot, joissa arvioidaan kansainvälisiä tieteellisiä tutkimustöitä ja joihin direktiiviehdotus perustuu

46 Komissio on tarkentanut 5.3.2002 pidetyssä istunnossa, että välittömästi ennen istunnon alkamista kantajalle tiedoksi annetun asiakirjan laati ja toimitti komission yksiköille ennen direktiiviehdotuksen laatimista toimielimen lukuun toimiva konsultti ja että se on ainoa asiakirja, joka voi vastata kantajan pyyntöä. Komissio on myös vahvistanut, että tätä asiakirjaa on pidettävä sen omana asiakirjana.

47 Kantaja väittää omalta osaltaan, että kyseessä oleva asiakirja ei muodosta tai pidä sisällään komission edellä mainituista tutkimustöistä suorittamaa sellaista arviointia, jota asiakirjapyynnössä on tarkoitettu, ja myöntää, ettei se voi toimittaa enempää todisteita, jotka tukevat sen esittämää väitettä, jonka mukaan tällainen sisäinen arviointi on olemassa.

48 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien toteaa, että kyseessä oleva asiakirja, joka on laadittu komission lukuun ja joka on komission hallussa oleva asiakirja, sisältää arvion kansainvälisistä tieteellisistä tutkimustöistä, joihin on viitattu useissa alaviitteissä. Tämä arviointi koskee muun muassa kysymyksiä tervan ja nikotiinin enimmäispitoisuuksista savuketta kohden sekä ”light”- ja ”mild”-ilmaisujen käytöstä tiettyjen savukkeiden kuvailemista varten ja niiden vaikutuksesta savukkeiden kulutukseen.

49 Näin ollen ja koska sellaisia asiaankuuluvia ja yhtäpitäviä todisteita ei ole esitetty, joiden perusteella voidaan päätellä, että on olemassa toinen asiakirja, joka sisältää komission kirjallisen arvioinnin kansainvälisistä tieteellisistä tutkimus-

töistä (ks. tältä osin em. asiassa *JT's Corporation v. komissio* annetun tuomion 58 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kantajan asiakirjapyyntö on tältä osin hyväksytty. Näin ollen kannetta on pidettävä tarkoituksettomana siltä osin kuin on kyse tästä viimeisestä asiakirjojen ryhmästä.

Prosessinjohtotoimiin ryhtymistä koskevat pyynnöt

- 50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei ole syytä hyväksyä kantajan 5.2.2002 kirjeitse esittämää pyyntöä prosessinjohtotoimiin ryhtymisestä, koska tällä pyynnöllä ei asian tässä vaiheessa ole merkitystä oikeusriidan ratkaisun kannalta (ks. vastaavasti asia T-138/98, *ACAV ym. v. neuvosto*, tuomio 22.2.2000, Kok. 2000, s. II-341, 72 kohta).
- 51 Siltä osin kuin on kyse 6.6.2002 esitetystä vaatimuksesta, on todettava, että kantaja vaatii siinä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ottamaan huomioon uudet seikat, jotka ilmenivät sen jälkeen, kun se 22.4.2002 esitti komissiolle asiakirjapyyntönsä ja kun toimitettiin 6.6.2002 päivätyssä kirjeessä vastasi tähän pyyntöön.
- 52 Näissä olosuhteissa kantajan vaatimusta on tulkittava siten, että siinä pyritään todellisuudessa suullisen käsittelyn uudelleen aloittamiseen, jotta väitetyt uudet seikat otettaisiin huomioon.
- 53 Tältä osin oikeuskäytännöstä ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on hyväksyttävä tällainen pyyntö vain silloin, kun pyynnön esittäjä perustelee pyyntöä tosiseikoilla, joiden vaikutus voi olla riidan lopputuloksen kannalta ratkaiseva, ja kun pyynnön esittäjä ei ole voinut vedota näihin seikoihin ennen suullisen käsittelyn päättämistä (asia C-200/92 P, *ICI v. komissio*, tuomio 8.7.1999, Kok. 1999, s. I-4399, 60 ja 61 kohta).

54 Kantajan esittämät uudet seikat koskevat kahta väitettyä ristiriitaisuutta sen välillä, mitä komission edustaja on 5.3.2002 pidetyssä istunnossa lausunut ja toimitelmin on kantajan 22.4.2002 esittämään asiakirjapyyntöön vastannut; ristiriitaisuudet koskevat ajankohtaa, jolloin komission välittömästi ennen edellä mainittua istuntoa tiedoksi antama asiakirja on laadittu, ja kyseisen asiakirjan vastaanottajaa.

55 Toisin kuin komission edustaja on ilmoittanut, kyseessä olevaa asiakirjaa ei kantajan mukaan näin ollen olekaan laadittu vuoden 1998 jälkeen, koska sen laatija on luovuttanut sen komissiolle syksyllä 1998, eikä sitä ole toimitettu terveys- ja kuluttaja-asioista vastaavan komission jäsenen kabinettiin, vaan pelkästään komission yksikköihin.

56 Kantaja päättelee tästä, että komissio ei tiennyt tästä asiakirjasta ennen 5.3.2002 pidettyä istuntoa, että asiakirja ei kuulu niihin asiakirjoihin, joita sen alkuperäisessä 6.6.2000 esitetystä asiakirjapyynnöstä tarkoitettiin tupakointia koskeviin kansainvälisiin tieteellisiin tutkimustöihin tutustumisen jälkeen laadittuina sisäisinä raportteina, joihin direktiiviehdotus KOM(1999) 594 (lopullinen) perustuu, ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien ei voi tuomiossaan pitää tätä asiakirjaa sellaisena.

57 On todettava, että yhdelläkään näistä seikoista ei voi olla ratkaisevaa vaikutusta oikeusriidan lopputulokseen edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla.

58 Kyseessä olevan asiakirjan laatimisajankohdan ja ajankohdan, jolloin se toimitettiin komissiolle, välinen ristiriita ei ole asian kannalta merkityksellinen, koska oli tämä ajankohta kumpi hyvänsä, syyskuu 1998 tai vuoden 1998 jälkeen, asiakirja edelsi 7.1.2000 esitettyä direktiiviehdotusta, mikä, kuten edellä 3 kohdassa on muistutettu, on ainoa ajallinen seikka, jolla on merkitystä kyseisen asiakirjan luokitteluun ja kantajan asiakirjapyynnön kohteeseen liittyvän kysymyksen kannalta, mikä on ainoa kysymys, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta on pyydetty ratkaisua käsiteltävänä olevassa asiassa.

- 59 Väitetty asiakirjan vastaanottajaa koskeva ristiriita ei myöskään ole merkityksellinen, koska on varmaa, että kyseinen komission lukuun laadittu asiakirja on toimitettu komissiolle ja että se on tämän toimieliimen hallussa oleva asiakirja.
- 60 Edellä 56 kohdassa mainitut kantajan päätelmät eivät sisällä yhtään varsinaista uutta seikkaa, ja ne pohjautuvat kantajan omaan harkintaan; on muistettava, että vain ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi antaa tarkan määritelmän kyseiselle asiakirjalle.
- 61 Näin ollen kantajan 6.6.2002 esittämä vaatimus suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisesta on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 62 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 3 kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi kuitenkin velvoittaa asian voittaneenkin asianosaisen korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jotka tuomioistuin katsoo asianosaisen tarpeettomasti tai haitantekona aiheuttaneen toiselle asianosaiselle. Lisäksi kyseisen työjärjestyksen 87 artiklan 6 kohdassa määrätään, että jos lausunnon antaminen asiassa raukeaa, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrää oikeudenkäyntikuluista harkintansa mukaan.
- 63 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä todennut, kanteesta on tullut tarkoitukseton siltä osin kuin siinä on kyse komission huomioon ottamista kansainvälisiin tieteellisiin tutkimustöihin liittyvistä asiakirjoista ja komission kyseisistä tutkimustöistä suorittamasta arvioinnista, kun taas kanne on hylättävä perusteettomana siltä osin kuin se koskee sitä asiakirjojen ryhmää, joka muo-

dostuu syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjoista, joissa arvioidaan kansainvälisiä tieteellisiä tutkimustöitä.

64 Komissio huomauttaa nimenomaisesti 21.1.2002 päivätyissä huomautuksissaan, että syöpäasiantuntijoiden komitean pöytäkirjat, jotka on annettu tiedoksi kantajalle 24.10.2001, olisi pitänyt antaa tiedoksi kantajalle heti sen ensimmäisen pyynnön jälkeen, ja myöntää, että kantaja on joutunut kanteen nostamista varten vastaamaan sellaisista kustannuksista, joita sille normaalisti ei olisi aiheutunut. Näin ollen komissio myöntää, että sen toiminta on myötävaikuttanut oikeusriidan syntyminen ja että siitä on aiheutunut kantajalle tarpeettomia kustannuksia.

65 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo myös, että vasta sen jälkeen, kun todistajien kuulemisesta annettiin määräys, ja kun yksi todistajista antoi kirjallisen todistajanlausuntonsa, komissio löysi ja antoi kantajalle tiedoksi, todistajien kuulemista varten tarkoitettua istuntoa edeltäneenä päivänä, asian kannalta merkitykselliset syöpäasiantuntijoiden komitean pöytäkirjat. Lisäksi komissio löysi vielä 21 kuukautta sen jälkeen, kun alkuperäinen asiakirjapyyntö oli esitetty ja kiistettyään säännöllisin väliajoin sen olemassaolon, asiakirjan, jonka se antoi kantajalle tiedoksi ainoastaan joitakin minuutteja ennen 5.3.2002 pidetyn istunnon alkua.

66 Koska komissio on tämän asian yhteydessä toiminut varsin valitettavalla tavalla, se veloitetaan korvaamaan paitsi omansa, myös kantajan oikeudenkäyntikulut lukuun ottamatta niitä, jotka ovat aiheutuneet suullisen käsittely uudelleen aloittamista koskevasta vaatimuksesta tämän vaatimuksen tarpeettoman luonteen vuoksi.

67 Näin ollen komissio veloitetaan korvaamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle myös se rahamäärä, jonka tuomioistuimen kassa on maksanut tuomioistuimen omasta aloitteestaan määräämien todistajien kuulemista varten.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Kanne hylätään siltä osin kuin se koskee sitä asiakirjojen ryhmää, jonka muodostavat syöpäasiantuntijoiden komitean kokousten pöytäkirjat, joissa arvioidaan kansainvälisiä tieteellisiä tutkimustöitä.
- 2) Muilta osin lausunnon antaminen raukeaa.
- 3) Komissio veloitetaan korvaamaan paitsi omansa, myös kantajan oikeudenkäyntikulut lukuun ottamatta niitä, jotka ovat aiheutuneet suullisen käsittely uudelleen aloittamista koskevasta vaatimuksesta. Komissio veloitetaan korvaamaan myös ne oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet todistajien kuulemisesta.

Vesterdorf

Vilaras

Forwood

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2002.

H. Jung

kirjaaja

II - 2802

B. Vesterdorf

presidentti